

UNIVERZITA SV.
CYRILA A METODA
V TRNAVE

VÝROČNÁ SPRÁVA O DOKTORANDSKOM ŠTÚDIU

Fakulta sociálnych vied

UNIVERZITY SV. CYRILA A METODA V TRNAVE
ZA AKADEMICKÝ ROK 2022/2023

OBSAH

- I. Úvod
- II. Štatistické údaje
- III. Tvorivá činnosť
 - III. a. Pracovná vedecká štúdia
 - III. b. Vedecká práca ročne
 - III. c. Aktívna účasť na vedeckom podujatí ročne
 - III. d. Účasť v projekte za štúdium
 - III. e. Zahraničná mobilita za štúdium
 - III. f. Vedecká práca evidovaná vo Wos alebo Scopus
 - III. g. Zhodnotenie kvality tvorivej činnosti
- IV. Opatrenia a nástroje na zvýšenie kvality doktorandského štúdia na FSV UCM

Zoznam tabuliek

- Tabuľka 1: Počet doktorandov (denných a externých) FSV UCM na jednotlivých fakultách v akademických rokoch 2019/2020 – 2023/2024
- Tabuľka 2: Podiel počtu doktorandov (denných a externých) z celkového počtu študentov všetkých stupňov vysokoškolského štúdia na FSV UCM
- Tabuľka 3: Počet zahraničných doktorandov na FSV UCM podľa formy štúdia za posledných 5 rokov (v aktuálnom AR k 3.10.2023)
- Tabuľka 4: Vývoj výšky doktorandských štipendií na FSV UCM
- Tabuľka 5: Prehľad plnenia kritéria odovzdania pracovnej vedeckej štúdie doktorandmi FSV UCM
- Tabuľka 6: Prehľad plnenia kritéria vypracovania každoročne minimálne jednej vedeckej práce
- Tabuľka 7: Prehľad plnenia kritéria aktívnej účasti na vedeckom podujatí ročne
- Tabuľka 8: Prehľad plnenia kritéria zapojenia sa do riešenia výskumného projektu
- Tabuľka 9: Prehľad plnenia kritéria absolvovania zahraničnej mobility
- Tabuľka 10: Prehľad počtov mobilit doktorandov za posledné štyri akademické roky
- Tabuľka 11: Prehľad plnenia kritéria publikovanej práce v časopise evidovanom v databázach WoS alebo Scopus
- Tabuľka 12: Prehľad počtu prác doktorandov v časopisoch evidovaných v databázach WoS alebo Scopus za roky 2022 a 2023
- Tabuľka 13: Prehľad počtu doktorandov a celková miera plnenia ukazovateľov v samohodnotiacich správach odovzdaných v AR 2022/2023 za jednotlivé ročníky
- Tabuľka 14: Prehľad počtu doktorandov, ktorí splnili monitorované ukazovatele podľa samohodnotiacich správ, z počtu všetkých ukončených doktorandov (údaje do augusta AR 2022/2023)
- Tabuľka 15: Prehľad foriem ukončenia doktorandského štúdia, prislúchajúce počty doktorandov, ich parciálne podiely medzi doktorandmi v AR 2022/2023

Zoznam skratiek

UCM – Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

ŠP – študijný program

ŠO – študijný odbor

AR – akademický rok

D – denné

E – externé

OK – odborová komisia

I. ÚVOD

Študenti doktorandského štúdia (doktorandi) realizujú pedagogickú, tvorivú činnosť a iné aktivity v zmysle požadovaného profilu absolventa tretieho stupňa vysokoškolského štúdia na FSV UCM v rámci dvoch študijných odborov (Politické vedy a Sociálna práca). Sumárne ide o tri študijné programy: Verejná politika a verejná správa, Európske štúdiá a politiky a Sociálna politika). Náležitosti doktorandského štúdia, vrátane požiadaviek na doktoranda, definuje vnútorný predpis UCM (2023). Cieľom výchovy doktoranda je nielen osvojenie si vedomostí, zručností a spôsobilostí, ale aj ich tvorivé použitie aktívnym vlastným podielom študenta pre získavanie nových, originálnych vedeckých výsledkov. Dôležitým aspektom je aj rozvoj zručností doktoranda pre prezentáciu výsledkov na domácich aj medzinárodných fórach, ako aj ich obhajoba pred vedeckou komunitou. Dôraz je kladený na systematické monitorovanie študijného plánu, priebežné hodnotenie výsledkov doktoranda, vrátane publikačnej aktivity. V tomto smere nezanedbateľnú úlohu zohrávajú odborové komisie doktorandského štúdia. Na FSV UCM pôsobia v zložení:

odbor: Sociálna práca

1. prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA (FF PU v Prešove)
2. prof. PhDr. Anna Bérešová, PhD. (LF UPJŠ v Košiciach)
3. doc. PhDr. Mgr. Oľga Bočáková, PhD. (FSV UCM v Trnave)
4. prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD. (FSV UCM v Trnave)
5. doc. PhDr. Ján Machyniak, PhD. (FSV UCM v Trnave)
6. doc. ThDr. Juraj Sedláček, PhD., DiS. (FSV UCM v Trnave)
7. doc. PhDr. Martina Žáková, PhD. (FZaSP TU v Trnave)

odbor: Politické vedy

1. prof. Ing. Ivana Butoracová Šindleryová, PhD. (FSV UCM v Trnave)
2. prof. PhDr. Peter Čajka, PhD. (FPVaMV UMB B. Bystrica)
3. doc. PhDr. Peter Horváth, PhD. (FSV UCM v Trnave)
4. doc. PhDr. Jaroslav Mihálik, PhD. (FSV UCM v Trnave)
5. doc. Mgr. Alexander Onufrák, PhD. (FF UPJŠ Košice)
6. doc. PhDr. Tatiana Tökölyová, PhD. (FSV UCM v Trnave)
7. doc. JUDr. Bystrík Šramel, PhD. (FSV UCM v Trnave)
8. prof. Ing. Václav Vybíhal, CSc. (FSV UCM v Trnave)

V záujme zvyšovania kvality poskytovaného vzdelávania boli na UCM definované kritériá a indikátory kvality doktorandského štúdia. Doktoranda vedie, monitoruje a hodnotí školiteľ. Výsledky doktoranda monitoruje a hodnotí pracovisko, odborová komisia, príslušný prodekan (prodekan pre vzdelávaciu činnosť a doktorandské štúdium). Doktorand za týmto účelom každoročne realizuje sebahodnotenie. Niektoré kritériá a indikátory kvality doktorandského štúdia na UCM sa vzťahujú na celé obdobie štúdia doktorandov, resp. na príslušný ročník, v ktorom hodnotení doktorandi študujú. Niektoré údaje sú presné, iné orientačné. Predkladaná správa sumarizuje výsledky hodnotení doktorandského štúdia na FSV UCM za akademický rok 2022/2023.

II. ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

V AR 2022/2023 študovalo na FSV UCM 36 doktorandov, z toho 14 v dennej forme a 22 v externej forme štúdia (Tab. 1).

Prijímacie konanie

Z celkovo prihlásených 7 uchádzačov na denné štúdium doktorandského štúdia boli do prvého ročníka prijatí 3 doktorandi (43 %), a zo 6 uchádzačov prihlásených na externé štúdium bol prijatý 1 doktorand (7 %). Na štúdium sa zapísali všetci prijatí uchádzači.

V aktuálnom AR 2023/2024 bol celkový počet zapísaných doktorandov nižší ako v každom predchádzajúcom akademickom roku.

Tab. 1 Počet doktorandov FSV UCM (denných a externých) na FSV UCM v akademických rokoch

2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
48	39	41	36	33

FSV UCM za ostatné obdobie zaznamenala mierne klesajúci trend stavu študentov zapísaných na doktorandské štúdium. Ide o stav, ktorý je vzhľadom na zvyšujúce sa nároky pre úspešné absolvovanie štúdia prirodzený a očakávaný.

Tab. 2 Podiel počtu doktorandov (denných a externých) z celkového počtu študentov všetkých stupňov vysokoškolského štúdia na FSV UCM

2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
8,40%	4,90%	5,60%	5,50%	4,95%

Relatívne vysoký počet externých doktorandov na FSV súvisí s dobrým súladom medzi dopytom spoločenskej praxe a charakterom štúdia v rámci jednotlivých študijných programov. Z vyššie uvedených údajov je zrejmé, že podiel doktorandov v oboch formách štúdia je za sledované obdobie relatívne konštantný.

Doktorandi zo zahraničia

FSV UCM má dlhodobo záujem o zvýšenie atraktivity doktorandského štúdia pre zahraničných študentov. Tento zámer sa žiaľ nedarí. Celkovo je počet zahraničných doktorandov na fakulte pomerne nízky (Tab. 3). Zahraniční doktorandi FSV UCM v AR 2023/2024 pochádzajú najmä z Českej republiky.

Tab. 3 Počet zahraničných doktorandov na FSV UCM podľa formy štúdia za posledných 5 rokov (v aktuálnom AR k 3.10.2023)

2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
denní externí		denní externí		denní externí		denní externí		denní externí	
0	0	0	0	0	0	1	6	0	3

Štipendijná podpora doktorandov

UCM financuje doktorandské štúdium centrálne z osobitnej kapitoly v každoročnom rozpočte univerzity, pričom garantuje dve štipendiá ročne na každý doktorandský študijný program. Toto pravidlo sa praktizuje flexibilne v rámci fakulty, podľa kvality a počtu navrhovaných uchádzačov na jednotlivé študijné programy. V opodstatnených prípadoch a so súhlasom dekana je na fakulte možné presúvať jednotlivé doktorandské miesta medzi študijnými programami. Výška štipendia doktoranda je určená všeobecne záväznými predpismi a jeho vyplatenie je povinné.

Tab. 4 Vývoj výšky doktorandských štipendií (v eurách) a ich podielu z univerzitného rozpočtu (bez kapitálových položiek) z MŠ za posledných 5 akademických rokov.

2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
83 351,00	167 119,72	166 820,00	169 223,50	161 434,00

III. TVORIVÁ ČINNOSŤ DOKTORANDOV

Požiadavky pre tvorivú činnosť

Požiadavky pre tvorivú činnosť doktoranda sú definované v Smernici o doktorandskom štúdiu. Minimálnymi požiadavkami za určité časové obdobie sú:

1. pracovná vedecká štúdia,
2. najmenej jedna vedecká práca ročne,
3. najmenej jedna aktívna účasť na vedeckom podujatí ročne,
4. najmenej jedna účasť v grante za štúdium,
5. najmenej jedna zahraničná mobilita za štúdium,
6. najmenej jedna vedecká, odborná alebo umelecká práca evidovaná v databázach WoS alebo Scopus.

III.a Pracovná vedecká štúdia

Doktorand pred koncom 2. ročníka odovzdá vedeckú prácu vo forme a rozsahu vedeckej štúdie obvykle publikovanej v časopisoch evidovaných v databázach vedeckých publikácií. Tým preukazuje schopnosť syntézy a písomnej formulácie vedeckých poznatkov. Rukopis, prípadne už publikovanú prácu posúdi školiteľ. Neodôvodnené neplnenie tejto požiadavky indikuje nedostatočnú kvalitu tvorivej činnosti doktoranda a je dôvodom na neodporúčenie pokračovania v doktorandskom štúdiu. Plnenie posudzuje školiteľ a odborová komisia. V akademickom roku 2022/2023 všetci doktorandi, ktorým vyplynula táto povinnosť vzhľadom na ich aktuálnu fázu štúdia odovzdali tento druh výstupu, resp. plnenia. Na tomto mieste je však potrebné poznamenať, že vo väčšine prípadov išlo o rukopis. Školitelia hodnotili predloženú vedeckú štúdiu vo všetkých prípadoch pozitívne. O tejto skutočnosti informovali školitelia aj členov odborej komisie na jej zasadnutí dňa 22. júna 2023.

Tab. 5 Prehľad plnenia kritériá odovzdania pracovnej vedeckej štúdie doktorandmi FSV UCM

FSV	Počet doktorandov			Publikovaná práca			Hodnotenie školiteľa	
	denných	externých	Rukopis (počet) spolu	článok vo Wos/scopus	ostatné vedecké práce	spĺňa	nespĺňa	
Akademický rok 2022/2023								
FSV	6	3	9	9	0	0	9	0
Akademický rok 2021/2022								
FSV	5	6	0	11	1	10	11	0

III.b Vedecká práca ročne

Doktorand každoročne publikuje najmenej jednu vedeckú prácu. Doktorandi FSV UCM sa snažia túto podmienku dodržať, no v ojedinelých prípadoch v dôsledku rozličných životných situácií nie sú schopní študenti externého štúdia túto podmienku (napr. publikácia je v recenznom konaní, prípadne je publikácia v štádiu technického spracovania) splniť. V prípade študentov externého štúdia vyšších ročníkov sú výsledky v tvorivej činnosti ovplyvnené negatívnymi spoločenskými okolnosťami, ktoré priniesla do vysokoškolského prostredia pandémie Covid 19. Okrem problémov spôsobených pandemiou fakulta identifikuje medzi doktorandmi nevyváženú tvorivú činnosť medzi jednotlivými študijnými odbormi a rovnako aj medzi jednotlivcami. Na margo tohto ukazovateľa je potrebné poznamenať, že je to výsledkom špecifikácie zamerania jednotlivých študijných programov, rozličných sprievodných činností a v neposlednom rade aj sústredenia všetkých síl na publikovanie práce v databázach Web of Science alebo Scopus (tab. 6).

Tab. 6. Prehľad priebežného plnenia kritéria vypracovania každoročne minimálne jednej vedeckej práce

Priebežné plnenie v %				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník	5. ročník
25	100	86	100	-

III.c Aktívna účasť na vedeckom podujatí ročne

Na základe tohto kritéria sa doktorandi každoročne aktívne zúčastňujú najmenej jedného vedeckého podujatia. Minimálne jedno podujatie počas doktorandského štúdia musí prebiehať v zahraničí. Údaje naznačujú, že doktorandi FSV UCM plnia toto kritérium priebežne počas jednotlivých akademických rokov (tab. 7). Pri pohľade na sumarizáciu k dátumu spracovania tejto správy je zrejmé, že doktorandi toto kritérium relatívne plnia bez väčších problémov. Zúčastňujú sa vedeckých podujatí, ktoré organizuje samotná fakulta alebo sa zúčastňujú vedeckých podujatí organizovaných inými pracoviskami doma a v zahraničí. Skúsenosti naznačujú, že dobrou príležitosťou sú celoslovenské konferencie doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov. Podobný druh vedeckých podujatí tohto typu organizuje každoročne aj FSV UCM.

Tab. 7 Prehľad priebežného plnenia kritéria aktívnej účasti na vedeckom podujatí ročne

Priebežné plnenie v %				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník	5. ročník
50	67	100	100	-

III.d Účasť v projekte za štúdium

Doktorand je počas štúdia členom riešiteľského kolektívu najmenej jedného výskumného projektu evidovaného na UCM. Požiadavka smeruje k zapájaniu doktorandov do vedecko-výskumnej činnosti na ústavoch a zvyšovaniu ich kompetencií pri realizácii všetkých fáz prípravy, resp. riešenia projektov. Plnenie tohto kritéria úzko súvisí s projektovými aktivitami jednotlivých pracovísk fakulty, najmä ich intenzity, resp. s flexibilitou projektovej schémy pre možnosť zapojenia doktoranda aj do prebiehajúceho projektu.

Tab. 8 Prehľad priebežného ročného plnenia kritéria zapojenia sa do riešenia výskumného projektu

Priebežné plnenie v %			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník
40	67	100	100

III.e Zahraničná mobilita za štúdium

V zmysle stratégie internacionalizácie FSV UCM a zvyšovania kvality vzdelávania, resp. vedecko-výskumnej činnosti doktorand musí počas štúdia absolvovať jednu zahraničnú mobilitu v súhrnnej dĺžke 1 mesiac. V prípade študentov externého štúdia môže fakulta stanoviť náhradu plnenia tejto podmienky.

Tab. 9 Prehľad priebežného plnenia kritéria absolvovania zahraničnej mobility.

Priebežné plnenie v %			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník
20	33	43	100

Tab. 10 Prehľad počtu mobilit doktorandov FSV UCM za posledné štyri akademické roky

	Počet			
	AR 2019/2020	AR 2020/2021	AR 2021/2022	AR 2022/2023
	2		4	8
Program				
ERASMUS +	2		4	6
CEPUS				2
Iné				
Krajina				
Česká republika			2	6
Estónsko				1
Grécko			1	
Slovinsko				1
Litva			1	

III.f Vedecká, odborná, alebo umelecká práca evidovaná vo WoS, alebo Scopus

Kľúčovým ukazovateľom akademických spôsobilostí a zručností doktoranda je publikovanie svojich výsledkov štúdia v najmenej jednej vedeckej, odbornej alebo umeleckej práci evidovanej v databázach WoS, alebo Scopus, a to s primeraným autorským podielom podľa špecifik a zvyklostí študijného odboru. Prehľad priebežného plnenia doktorandmi FSV UCM je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 11 Prehľad priebežného ročného plnenia kritériá publikovanej (vrátane akceptovanej) práce v časopise evidovanom v databázach WoS alebo Scopus.

Priebežné plnenie v %				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník	5. ročník
0	22	71	75	-

Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že doktorandom sa darí publikovať prácu až v treťom, resp. štvrtom ročníku svojho štúdia. Doktorandi, ktorí nemajú v treťom ročníku doktorandského štúdia v dennej forme a štvrtom ročníku doktorandského štúdia v externej forme publikačný výstup evidovaný v databáze WoS alebo Scopus, sa musia zapísať do nadštandardnej dĺžky štúdia a uskutočniť obhajobu dizertačnej práce až po jeho získaní, resp. evidovaní.

Tab. 12 Prehľad počtu doktorandov v časopisoch evidovaných v databázach WoS alebo Scopus za roky 2022 a 2023 (údaje z CREPČ)

1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník		Spolu
denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	denní externí	
0	0	0	0	3	2	0	4	0	0	9

III.g Zhodnotenie kvality tvorivej činnosti

Všetci doktorandi vyplňajú na konci AR samohodnotiace správy. Celkovo 30 doktorandov FSV UCM odovzdalo samohodnotenie a prezentovalo mieru celkového plnenia všetkých stanovených kritérií (tab. 13). Na tomto mieste je dôležité poznamenať, že samohodnotenie doktorandi odovzdávali na základe pokynov na začiatku mesiaca jún a preto výsledky v nich obsiahnuté v niektorých prípadoch nezodpovedajú reálnym hodnotám (doktorandi plnili niektoré ukazovatele aj po tomto termíne).

Tab. 13 Prehľad počtu doktorandov a celková miera priebežného plnenia ukazovateľov v samohodnotiacich správach odovzdaných v AR 2022/2023 za jednotlivé ročníky.

parameter	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4 ročník	spolu
počet	10	9	7	4	30
plnenie	20	67	71	75	53

Vyššie uvedené údaje naznačujú, že sa doktorandom (najmä študentom vyšších ročníkov) darí bez zásadnejších problémov plniť stanovené kritériá. Od nasledujúceho akademického roku však možno očakávať problémy súvisiace s napĺňaním podmienky publikačného výstupu evidovaného vo WoS alebo Scopus., nakoľko doteraz bolo postačujúce ak išlo o publikačný výstup charakteru zborníka. V tomto kontexte FSV UCM urobí všetky potrebné kroky k tomu, aby doktorandom vytvorila dostatočný časový priestor a podmienky na publikovanie štúdie v časopise zaradenom vo WoS alebo Scopus. Doktorandi k vlastnému sebahodnoteniu pristúpili rôzne, resp. niektoré ukazovatele v dostatočnej miere písomne nezdôvodnili, nerozviadli. Pravdepodobne si neboli v dostatočne vedomí skutočností, aké sú účely tohto sebahodnotenia, resp. aký význam to pre nich samotných a rovnako aj pre fakultu má z hľadiska kontinuálneho zvyšovania kvality doktorandského štúdia na FSV UCM. Rovnako absentuje spätná väzba v prípade, ak doktorand ukončil svoje štúdium predčasne, prípadne prerušil štúdium.

Tab. 14 Prehľad počtu doktorandov, ktorí splnili monitorované ukazovatele podľa hodnotiacich správ, z počtu všetkých ukončených doktorandov (údaje do augusta AR 2022/2023).

Indikátor tvorivej činnosti				
1 vedecká práca ročne	1 aktívna účasť na vedeckom podujatí ročne	Zahraničná mobilita (denní doktorandi)	Účasť v grante za štúdium	1 WoS/Scopus za štúdium
7/7	7/7	3/3	5/7	7/7

V AR 2022/2023 obhájilo dizertačnú prácu na FSV UCM celkovo 7 doktorandov. V poslednom ročníku svojho štúdia sa ich však nachádzalo celkovo 10, no traja doktorandi nespĺnili všetky podmienky na riadne ukončenie štúdia, resp. jeden doktorand nemal dizertačnú prácu spracovanú na požadovanej kvalitatívnej úrovni do času jej odovzdania, dvom doktorandom chýbal výstup WoS alebo Scopus. V týchto prípadoch sa študenti zapísali do nadštandardnej dĺžky štúdia a počas nasledujúceho obdobia venujú všetko svoje úsilie na získanie publikácie registrovanej v niektorej z vyššie uvedených vedeckých databáz. Stále pomerne vysoký zostáva počet doktorandov, ktorí prerušujú svoje štúdium. Doktorandi ako najčastejší dôvod svojho konania uvádzajú zdravotné alebo osobné dôvody.

Tab. 15 Prehľad foriem ukončenia doktorandského štúdia, prislúchajúce počty doktorandov v AR 2022/2023

	Riadne ukončenie		Zanechanie		Prerušenie		Vylúčenie	
	denní	externí	denní	externí	denní	externí	denní	externí
	3	4	0	2	0	2	2	1
Podiel z D/E	21 %	29 %	-	14 %	-	14 %	14 %	9 %
Podiel (D+E)	50 %		14 %		14 %		23 %	

IV. Opatrenia a nástroje na zvýšenie kvality doktorandského štúdia

FSV UCM realizuje doktorandské štúdium v rámci denného a externého štúdia v dvoch študijných odboroch a troch študijných programoch. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že každý jeden z uvedených študijných programov má svoje nepopierateľné špecifiká. Rámcové kritériá však tieto špecifiká nezohľadňujú a ich snahou je unifikovať výkony doktorandov jednotlivých študijných programov. Na strane druhej je tu spoločenská požiadavka poskytovať kvalitné vzdelávanie. Výpovedná hodnota týchto ukazovateľov je však v mnohých prípadoch diskutabilná, resp. svedčia o tom aj neformálne rozhovory medzi osobami zodpovednými za jednotlivé študijné programy v treťom stupni vysokoškolského štúdia. Ide však o súčasný spoločenský stav vo vysokoškolskom prostredí, ktorý FSV UCM plne rešpektuje.

Práve z tohto dôvodu nezanedbateľnú úlohu práve v tomto akademickom roku zohráva činnosť odborovej komisie, ktorá pravidelne hodnotí činnosť doktorandov. Najmä v čase, ktorý bol poznačený negatívnymi spoločenskými dôsledkami koronakrízy a meniacich sa legislatívnych podmienok v rámci doktorandského štúdia, sa javí jej činnosť viac ako opodstatnená a nevyhnutná. Nielen z jej činnosti vyplynuli nasledovné poznatky týkajúce sa doktorandského štúdia na FSV UCM.

SWOT analýza DŠ na FSV UCM

Silnou stránkou DŠ na FSV UCM je záujem o externé doktorandské štúdium. Možno preto predpokladať, že spoločenská požiadavka a dopyt po tomto druhu a forme vysokoškolského štúdia v uskutočňovaných študijných programoch je v slovenskej spoločnosti prítomný. Na strane druhej je potrebné poznamenať, že ambíciou FSV UCM je pritiahnúť aj študentov zo zahraničia, no po skúsenostiach vieme, že ponuka študijných programov je atraktívnejšia práve pre uchádzača z domáceho prostredia. Napriek tomu, FSV UCM berie túto problematiku aj naďalej vážne a bude vyvíjať aktivity smerujúce k propagácii štúdia v zahraničí.

Zvyšujúce sa nároky na doktorandov a ich školiteľov nielen z hľadiska kvality, ale aj z pozície narastajúcej administratívnej záťaže vytvára priestor pre legitímne otázky, akým smerom sa má doktorandské štúdium uberať. V tomto kontexte zaznievajú hlasy najmä z radov externých študentov, ktorí prichádzajú na pôdu FSV UCM z rozličných spoločensky etablovaných inštitúcií. Preto sa možno domnievať, že doktorandské štúdium v spoločenských a humanitných vedách by nemalo byť orientované výlučne na excelentné vedecké ukazovatele, ale javí sa, že aktuálne potreby trhu práce si vyžadujú orientáciu na rozvojové ukazovatele spoločenského prínosu študijných odborov a študijných programov.

FSV UCM v dôsledku súčasnej orientácie tvorivej činnosti nevyužíva maximálny potenciál rozvoja študijných programov. Na túto skutočnosť upozorňujú samotní

študenti. V tomto kontexte FSV UCM bude nepochybne vyvíjať aktivity, v rámci ktorých študenti doktorandského štúdia budú mať možnosti rozvíjať praktické zručnosti (cudzíe jazyky, počítačové programy, analytické činnosti, manažment, prezentačné schopnosti), nevyhnutne potrebné pre etablovanie absolventov tretieho stupňa vysokoškolského štúdia na trhu práce (spojenie medzi svetom poznania a praxou) v 21. storočí.

Medzi ohrozenia kvality doktorandského štúdia možno zaradiť paradoxne prílišnú snahu o jeho skvalitnenie. V tomto kontexte možno pripomenúť, že tlak na publikovanie v prestížnych časopisoch indexovaných vo vedecky významných a relevantných databázach znižuje relevanciu a v konečnom dôsledku aj záujem doktorandov a ich školiteľov o iné činnosti, no nie menej významné pre udržateľnosť a životaschopnosť študijných odborov a študijných programov.

Záver

Je zrejmé, že o doktorandské štúdium na FSV UCM je stále záujem. Napriek tomu, v systéme poskytovania vzdelania v rámci tretieho stupňa vysokoškolského štúdia je možno identifikovať niekoľko problémov. Tie možno rozdeliť na dva druhy – systémové a technické. K prvému okruhu problémov možno zaradiť tie skutočnosti, ktoré sa dotýkajú nerešpektovania jednotlivých špecifik študijných programov a prísneho sledovania vedeckých ukazovateľov. V tomto smere úplne absentuje sledovanie kritérií spoločenského prínosu jednotlivých študijných programov v praxi. Napriek tomu, FSV UCM v plnej miere rešpektuje aktuálne kvalitatívne požiadavky v rámci doktorandského štúdia. Do okruhu technických problémov možno zaradiť nepresnosť zozbieraných dát, neúplnosť informácií podávaných zo strany samotných doktorandov a nedostatočnú spätnú väzbu o príčinách a dôsledkoch predčasného ukončenia doktorandského štúdia.